

Kunst

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- õpib esmaseid kunstilisi väljendusvahendeid ja oskab neid kasutada;
- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Põhikooli lõpuks teadvustab õpilane kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas. Mõistab kunsti olemust.

Õppeaine kirjeldus

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat (õpilane kui looja) ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist. Mõistab kunstiajalugu ja kultuurilugu.

Õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoskuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Teooria on seotud praktiliste töödega. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast: kunstiajaloo ja tänapäeva kunsti sidemetest, ruumilise keskkonna disaini ja visuaalkultuuri arengusuundadest. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega. Kunsti käsitletakse nii omaette väärtussüsteemi kui ka võtmena ümbritseva elu mõtestamiseks, mõistmiseks ja tunnetamiseks.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajalooost näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate

andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Õppetegevused

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- võimaldatakse õppida üksi ja rühmas, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile;
- kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- kasutatakse mitmekesisest õpikeskkonda: ateljee, loodus- ja linnakeskkond, muuseumid, näitused, arvutiklass, virtuaalkeskond jne;
- rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid materjale ning töövahendeid;
- seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist.

I astmes on oluline mänguline, eksperimenteeriv ja uuriv käsitlus, mis toetab laste spontaanset eneseväljendust ning julgustab märkama ja vaatlema erinevaid nähtusi. Loovtööde ainekust ammutatakse nii oma elust, lähiümbrusest kui ka kunstiloost. Teadmised ja tehnilised oskused omandatakse loova tegevuse käigus.

II astmes tutvutakse teadlikumalt kunsti aluste ja kunstilooga ning luuakse sildu kunstiajaloo ja tänapäeva vahel. Pööratakse rohkem tähelepanu ümbritseva maailma edasiandmisele loomingulistes kunstitöodes. Õpilasi juhatakse ise valikuid tegema (tehnikat, teemade valik jne) ning otsima pildimaterjali, et kasutada seda abivahendi või lähtekohana. Kunstiteoste ja visuaalse kultuuri näidete analüüsimine toetab kriitilise mõtlemise ja ainealase keeleoskuse arenemist.

III astmes omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol, allegooria, tsitaat jne) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest. Loomingulistes töodes katsetatakse uusi meediume ning väljundeid; seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides. Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot. Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Mitte alavääristada õpilast ning ka kõige raskemas olukorras leida positiivset. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Tunni alguses selgitada, mis on antud ülesandes oluline. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

Õpitulemused

- tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas;
- kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Tunneb nüüdiskunsti. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilisel vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;

Õppesisu

Põhikooli 4-6 kl. – Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks.

Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Liikumise kujutamine. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.

Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.

Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul. Kunstiteose analüüs. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.

Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.

Põhikooli 7-9 kl. – Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Sümbol, allegooria ja tsitaat kui sõnumikandjad. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne. Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne). Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika). Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid. Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad. Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.

Õppetegevus

- Uurimuslikud ja loovad rühma- ja individuaalsed tööd, ühise tulemuse nimel koostöö.
- Visandamine ja kavandamine. Kujutamine ja kujundamine. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. Oma teoste esitlemine, valikute põhjendamine.
- Töö teostamine ja esitamine.
- Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.
- Kunstitehnikate loov kasutamine. Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja katsetamine.

- Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine.
- Filmide, arvutimängude, koomiksiste ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine.
- Muuseumide, kunstiürituste, nüüdiskunsti näituste külastamine ja arutelud terminoloogia kasutamiseks.
- Infootsing erinevatest teabeallikatest. Uurimuste ja visualiseeritud esitluste koostamine ja kujundamine.
- Mitmesuguste looduslike ja tehisobjektide ning keskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest.

Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus on 500 lux päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal, vesi/kanalisatsioon, reguleeritava kõrgusega molbertid koos joonistusalaustega, tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika. Kool tagab kooli õppekava järgi kunstitundideks foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri ning internetiühendusega arvutite kasutamise võimaluse. Samuti võimaldab kool vajalikud kunstivahendid ja -materjalid.

Õppesisu	Õpitulemused
4. klass – 35 tundi	
KUJUTAMIS- JA VORMIÕPETUS	
Inimese kujutamine: täis-figuuri ja näo proportsioonid	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ning nende väljendusvahenditest. Oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja kujutamisi. Tunneb abstraktselt vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ning lihtsamaid kompositsioonivõtteid.
Erinevas eas inimeste kujutamine	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ning nende väljendusvahenditest. Oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja kujutamisi.
Inimene tegevuses	Oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja kujutamisi. Leiab kujutatava kõige iseloomulikumad jooned, valib sobiva kujutusviisi, paneb tähele värvide koostõju ja pildi kompositsiooni. Tunneb värviõpetusreegleid.
Inimese, looduse ja tehivormide suhe	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ning nende väljendusvahenditest. Oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi.
Visandamine naturist	Oskab kasutada töömaterjale.
Vaikelu	Erinevate tehnikate kasutamisoskus.
Varju tekkimine	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Oskab kasutada erinevaid tehnikaid.
VÄRVI-, KOMPOSITSIOONI- JA	

PERSPEKTIIVIÕPETUS	
Värvide segamise elementaartabel	Tunneb visuaalse kunsti mõisteid, oskab neid kasutada ja oskab valikuliselt kasutada erinevaid tehnikaid.
Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline)	Oskab kasutada loetletud töömaterjale ja vahendeid.
Koloriit	Oskab valikuliselt kasutada tehnikaid.
Piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt)	Tunneb vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ja kompositsioonivõtteid. Oskab kasutada erinevaid tehnikaid.
Akromaatilised ja kromaatilised värvid	Tunneb vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ja kompositsioonivõtteid. Oskab kasutada erinevaid tehnikaid.
Sümmeetria ja asümmeetria	Tunneb vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ja kompositsioonivõtteid. Oskab kasutada erinevaid tehnikaid.
Dünaamiline ja staatiline kompositsioon	Tunneb vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ja kompositsioonivõtteid. Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ning nende väljendusvahenditest.
Pildi dominant	Tunneb vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ja kompositsioonivõtteid. Oskab kasutada erinevaid tehnikaid.
Kompositsiooni tasakaal	Tunneb vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ja kompositsioonivõtteid. Oskab kasutada erinevaid tehnikaid.
Õhu(värvi)perspektiiv	Tunneb kunsti mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada. Oskab kasutada töömaterjale ja –vahendeid ja erinevaid tehnikaid.
Pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt	Tunneb kunsti mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada. Oskab kasutada töömaterjale ja –vahendeid ja erinevaid tehnikaid.
DISAIN JA KIRJAÕPETUS	
Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne)	Tunneb vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi ja kompositsioonivõtteid. Oskab neid kasutada kujundamisülesannete lahendamisel ruumis ja tasapinnal.
Teksti kujundamine (nt seoses emakeele loovtöödega)	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kasutatavaid kunstimõisteid ja oskab neid kõnes kasutada.
Kirjaoptika	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kasutatavaid kunstimõisteid ja oskab neid kõnes kasutada.
Initsiaal	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kasutatavaid kunstimõisteid ja oskab neid kõnes kasutada.
Fantaasiakiri	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kasutatavaid kunstimõisteid ja oskab neid kõnes kasutada.
Tarbegraafiline kiri (nt pakend, etikett jne)	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kasutatavaid kunstimõisteid ja

	oskab neid kõnes kasutada. Oskab kasutada loetletud töömaterjale ja –vahendeid.
VESTLUSED KUNSTIST	
Kunstiliigid (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, tarbekunst)	Tunneb kõrgtrüki olemust. Mõistab visuaalse kunsti mõisteid.
Koomiks	Tunneb visuaalse kunsti mõisteid, oskab neid kasutada ja oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja kujutamisi viise loominguks eneseväljenduseks.
Rahvakunst	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest.
Kunsti väljendusvahendid (punkt, joon, pind, värv, jne)	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kõrgtrüki olemust.
Kunstimõisteid (originaal, koopia, reprod, autoritiraaž)	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest.
Ainetevahelised (ajalugu, kirjandus, muusika, teater, film, televisioon, reklaam) seosed	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest.
Kunstimälestised	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb visuaalse kunsti mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada.
TEHNIKAD JA MATERJALID	
Maal	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Oskab kasutada töömaterjale ja –vahendeid, tehnikaid ja väljendusvõimalusi, kompositsioonivõtteid ruumis ja tasapinnal.
Maalimine kattevärvide ja akvarellidega	Oskab kasutada töömaterjale ja –vahendeid, tehnikaid ja väljendusvõimalusi, kompositsioonivõtteid ruumis ja tasapinnal.
Tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega	Oskab kasutada töömaterjale ja –vahendeid, tehnikaid ja väljendusvõimalusi, kompositsioonivõtteid ruumis ja tasapinnal.
Graafika	Tunneb kõrgtrüki olemust. Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest.
Joonistamine grafiit-, vilt- ja pastapliiatsiga	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kõrgtrüki olemust.
Paljundusgraafika: kõrgtrükk (nt papi-, materjali-, linooltrükk)	Omab ettekujutust visuaalse kunsti liikidest ja nende väljendusvahenditest. Tunneb kõrgtrüki olemust.

KUNSTIÕPETUS 5.KLASS (35 TUNDI)	
Mitmesugust vormide kujutamine eelneva vaatluse järgi	Tunnetab oma kunstivõimeid, visandab loovülesandeid
Vormide ruumilisuse kujutamine	Analüüsib ja märkab erinevaid vorme rakendab uusi

modelleerimine savi, grafiitpliiatsi, söega	visandamise tehnikaid
Valguse varjude tekkimise seaduspärasused teoreetiline selgitused ja harjutusülesanded	Mõistab valguse ja varju tekkimise seaduspärasusi
Erineva heletumedusega esemete kujutamine söega poolvari langev vari refleks	Suudab näha ja kujutada esemeid kolmemõõtmelisena
Pildiruum ruumilisuse edastamine Mitmeplaaneline kompositsioon Paigutus joonistuslehel	Omab ettekujutust kompositsioonist Pildipind kui aken mille kaudu kunstnik näitab vaatajale oma pildimaailma
Vaatleja ja silmapiir	Omab teadmist silmapiiri avatusest ja suletusest
Joonistuslehe pinna organiseerimine	Mõistab pildiosade omavahelisi seoseid
Üheplaaneline kompositsioon	
Mitmeplaaneline kompositsioon kompositsiooni fookus ja selle muutmine	Omab teadmisi pildikunsti joonte pindade värvide omavahelistest suhetest
Tasakaal-tasakaalu otsimine	Tunnetab pildi rütmi
Natüürmordis olevate esemete erinev paigutus	Omab teadmisi vormide omavahelisest mõjupiirkonnast
Perspektiivi lõhkumine mitmest vaatenurgast	Rakendab teadmisi loovülesannetes
Mitmesuguste looduse ja väikevormide visandamine	
Koloriit	Omab kogemust et värve kasutades saab luua terviku
Värviringi moodustamine esimese teise ja kolmanda astme värvid	Omab teadmisi värvikarbis olevate värvide väljenduslikkusest
Vaikelu akvarellis	Rakendab teadmisi, kasutab erinevaid kunstitehnikaid
Vaikelu akrüülidega	
Kollaazi tehnikas vaikelu	
Kunsti liigid	
Arhitektuur tarbekunst kujutav kunst disain	Märkab ümbritsevat keskkonda
Rahvakunsti mõiste ja pealiigid	mõistab rahvakunsti säilitamise olulisust
KUNSTIÕPETUS 6. KLASS 35.tundi	
Kunstiliigid – arhitektuur maal graafika põhimõistete tutvustamine kinnistamine	Mõistab ja kasutab sõnavaras kunstialaseid termineid
Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid	Erinevatest teabeallikatest info leidmine kunstiraamatute uurimine
Kunstiteose analüüs	
Kunstiteos kuiteadmiste andja ja oma ajastust ja selle inimestest jutustav lugu	Märkab erinevaid sõnumeid leiab seoseid tänapäeva eluga

Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas	Analüüsib nüüdiskunsti teoseid
Abstraktne kunst	Tunnetab oma kunstivõimeid väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid
Maalimine kattevärvidega nii spontaanselt kui ka läbimõeldumalt mitmesuguse pinnafaktuuri kasutamise	Rakendab erinevaid kunstitehnikaid
Tartu Kunstimuuseumi külastamine Muuseumi töötuba	Mõistab muuseumide ja galeriide vajalikkust
Muuseumide galeriide funktsioonid	
Vaba ja rakendusgraafika kõrgrükk sügavrükk lametrükk	Rakendab oma teadmisi graafilise lehe teostamisel
Traditsioon ja uuenduslikkus disainis	On avatud erinevate kunstiilmingute suhtes
Graafiline disain	
Eesti rahvakunst Tähelepanekud loodusest teadmised elust seos tavade ja kommetega	Mõistab kultuuriväärtusi Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses maailmas
Märgid sümbolid meedias ja reklaamis	Märkab sõnumeid analüüsib meediat ja reklaami
Arhitektuur-ehituskunst kui inimese praktilisi kui ka kunstilisi vajadusi rahuldav objekt	Mõistab kultuuriväärtuste kaitse vajadust
elukeskkonna parandamine arhitektuuri kaudu	
Eesti tuntumad ja säravamad arhitektuuri sümbolid	Omab teadmisi säravamatest kunstiobjektidest

KUNSTIÕPETUS 7. KLASS	
35 TUNDI	
Joonistamine ja joon Graafiline eneseväljendus	Tunnetab ja arendab oma kunstialaseid võimeid
Pind ja faktuur	Analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte
Inimene loodus ja tehisevormid	
Stiliseerimine	Kasutab ideest lähtudes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid
Visandamine	
Loomade joonistamine	Esitab tulemusi põhjendab valikuid
Esemete modelleerimine valguse varjuga	
Värvide kontrastid vastastikused mõjud koosõla ,tasakaal	Kasutab erinevaid lahendusvariante
Kompositsiooniskeemid.Kuldlõige	Kasutab kunsti õppides tehnoloogiavahendeid
Kadreerimine,foto ja videokunst	

Erinev vaatepunkt	
Märk ja sümbol	Arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle
Grotesk ja laisule võtted markeriga	Arendab teadlikult kunstialaseid võimeid
Arhitektuur-ajalootundides läbitava kultuuriloo meenutamine ja seostamine vestlusega ehituskunsti stiilidest	Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas
Arhitektoonika ruumis: ruumiline Struktuurikombinatoorika	Arendab kunstialaseid võimeid
Ruumi- illusioonid	
Erinevate kultuuride kunstiajaloo teoste näited	Tunneb maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid
Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad	Mõistab, et nüüdiskunst kõnetab vaatajat laias teemade ringis
Akvarellitehnika.	Arendab kunstialaseid võimeid
Graafiline akvarell	
KUNSTIÕPETUS 8. KLASS 35.TUNDI	
Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunkt	Tunnetab ja arendab teadlikult oma võimeid Leiab isikupäraseid teostusvõimalusi
Kunstiteose sõnum, kontekst.	Põhjustab valikuid
Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele, sihtgrupile	Kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid väljendusvahendeid
Sümbol, allegooria ja tsitaat sõnumikandjana .	Mõtestab oma loomingut
Pastelli ja söetehnika Abstraktsed kompositsioonid	Arendab oma kunstialaseid võimeid.
Suhted ja seosed kompositsioonis	Leiab erinevaid lahendusvariante
Proportsioonid ehk suurusuhted	
Inimese ja ruumilise keskkonna suhted	Analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte
Disain, kui probleemilahendus	Mõistab disaini kui protsessi
Tegevuskunst (happening, performance)	Mõistab ,et nüüdiskunst väljendub erinevates meediumites
Graffiti	
Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus esteetilisus, eetilisuus	Võrdleb eri ajastute arhitektuuri näiteid
Eesti kunsti suurkujud ja teosed	Tunneb Eesti kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid
Kitsi olemus	
Eesti rahvakunsti seosed põhjamaade soomeugri rahvaste ja maailma etnograafilise kunstiga	Teadvustab rahvakunstirolli ühiskonnas
Restaureerimine ja renoveerimine	
KUNSTIÕPETUS 9.KLASS	

Väljendusvahendite vastavus ideele ,otstarbele ja sihtgrupile	Kasutab ideest lähtuvalt sihipäraselt mitmekesiseid väljendusvahendeid
Kiri kui muutuv kunst	Seostab omavahel kirja ja kujutavat kunsti
Installatsioon	
Kunsti piirid on ületatud .Kunstivool- popkunst	Mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumtes.
Kollaaz – rütmiline kompositsioon aktuaalsetel teemadel	Põhjustab valikuid kasutab isikupäraseid teostamisvõimalusi
Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöös	Seostab kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut
Fotograafia vahendite kasutamine.	
19 saj.maalikunst	Tunneb maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid
Popkunst	Arendab loovülesannetes mitmekesiseid väljendusvahendeid
Opkunst	
Lugude jutustamine kasutades erinevaid kunstivahendeid (paber, lõuend, digitaalsed võimalused, erinevaid tehnikaid segades	Mõistab,et nüüdiskunst väljendub erinevates meediumites
Ready made(nautlev vaatamine ja käsitöömeisterlikkus vahetub ideede ja mõtete maailma vastu	
Performance – etenduskunst	
Skulptuur, postament,keskkond	
Tehnilised vormimängud	Mõistab disaini kui protsessi
Kineetiline skulptuur	
Arvutigraafika 1960.aastatest tänapäevani	Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogivahendeid
Digipildi eksponeerimine	
Animatsioon ja selle liigid	
Videokunsti ajaloo. Eesti videokunst	

	5. klass, 6. klass	7. klass, 8. klass, 9. klass
ÕPPESISU	<p>Kujutamine, väljendamine, kujundamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine. Kompositsiooni tasakaal, dominant. Liikumise kujutamine. Konkreetne ja abstraktne. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad. Teoste esitlemine, valikute põhjendamine. Kunstiteose analüüs.</p>	<p>Kommunikatsioon kunstis. Keskkond ja kunst. Kultuurilugu. Tehnoloogia ja kunst. Stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine. Teksti ja pildi koosmõju. Mäng vormi, reeglite ja tähendustega. Teose vorm, kompositsioon, materjal, tehnika, sõnum, kontekst.</p>

MAASTIK, HOONED	<p>5. Loodus <i>versus</i> arhitektuur uuslinn ja puud vms).</p> <p>6. Hoonete erinevused ajastute ja funktsiooni järgi. Taevas.</p>	<p>7. Tänav, talukompleks vms (maja välisdetailid).</p> <p>8. Realistlik maastikumaal, veekogu.</p> <p>9. Loodusdetailid, maja siseruum.</p>
GEOMEETRIILISED VORMID	<p>Kubistlik pilt.</p> <p>5. Kera, silinder, tahukas.</p> <p>6. Eseme jaotus geom. kehadeks.</p>	<p>7. Geom. kehade, kujundite ja värvide sümboltähendused.</p> <p>8. Kompositsiooni rajamine geomeetrilistele kujundile.</p> <p>9. Arhitektoonika.</p>
ESEMETE KUJUTAMINE	<p>Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.</p> <p>4. Esemete suurussuhted (laius, kõrgus).</p> <p>5. Ühe eseme erinevate osade suhe.</p> <p>6. Pöördkehad jt mahulised esemed.</p>	<p>Oma tähelepanekute, seisukohtade ja kujutluste edastamine kunstivahenditega.</p> <p>7. Pindade ja vormide mahulisus.</p> <p>8. Natüürmordi koostamine, vaatluspunkti valik, kadreerimine.</p> <p>9. „Moonutused” (a’la Picasso või Cezanne) pildi mõju suurendamiseks.</p>
INIMESE KUJUTAMINE	<p>Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant, koloriit.</p> <p>4. Inimesed tegevuses, nägu ja meeleolu.</p> <p>5. Lihtsad proportsioonireeglid, peamised näoproportsioonid.</p> <p>6. Inimese liikumisasendid. Mahulisus. Pea profiilis.</p>	<p>Kunstiteoste, -stiilide ja lugude kasutamine inspiratsiooniallikana</p> <p>7. Inimene perspektiivis, pea rakursis, näo detailid.</p> <p>2. Meeleolu väljendus poosiga, kiirskitseerimine.</p> <p>9. Mitu figuuri „suhtlemas”, käed.</p>
VALGUS, VARI, VÄRV	<p>4. Põhivärvid, värviring, vikerkaar. Õhtu ja hommik.</p> <p>5. Valguse muutumine, vari maas ja seinal.</p> <p>6. Ühe eseme vari teisel, valgustatud pöördkeha. Värvide harmoonia.</p>	<p>7. Oma-, langev-, poolvari ... värvide vastastikune mõju.</p> <p>8. Varjud perspektiivis. Värvid kui meeleolu väljendus.</p> <p>9. Peegeldus, läige, refleks. Värvide psühholoogiline mõju.</p>
SKULPTUUR	<p>4. Pehmed materjalid nt savil või saepurumass.</p> <p>5. Penoplast vms.</p> <p>6. Materjalide kombineerimine.</p>	<p>7. Paberskulptuur ilma liimita.</p> <p>8. Skulptuur „liigse” eemaldamisega.</p> <p>9. Materjali valik lähtuvalt teemast.</p>
GRAAFIKA	<p>4. Faktuurpilt, materjalitrükk. Heledusastmed värvipliatsitega.</p> <p>5. Papitrükk. Mustritega pinnakatmine.</p> <p>6. Sügavtrükk, heledusnänsid mustvalges grafiidijoonistuses.</p>	<p>7. Sügavtrükk, värvi- ja viltpliatsite ühendamine.</p> <p>8. Erinevate graafikaliikide katsetused.</p> <p>9. Graafika ja kollaaži segu.</p>

DEKORATIIVNE KUJUNDAMINE	<p>4. Rütm, ribakujundus, rebimine.</p> <p>5. Piiramatu pinna kujundus. Aplikatsioon.</p> <p>6. Mahulise pinna kujundus. Värvimuutused korduvas mustris.</p>	<p>Kujunduse läbiv stiil.</p> <p>Värvid kujundustes, värvide psühhofüsioloogiline mõju.</p> <p>7. Rahvakunst mujal (india, indiaani, eskimo...) .</p> <p>8. Islami matemaatilised mustrid ja ornament.</p> <p>9. Mandala vms mustrisüsteem.</p>
MÄRGID JA SÜMBOLID	<p>4. Liiklus- jt lihtsustatud märgid.</p> <p>5. Märk kui stilisatsioon, (lennujaama) piltkiri.</p> <p>6. Märk kui sümbol (nt horoskoop).</p>	<p>7. Geomeetiline kujund kui sümbol. Märki mitmetähenduslikkus.</p> <p>8. Märki tähenduse muutus ajaloos. Firmamärk.</p> <p>9. Mäng sümbolitega, logotüüp.</p>
KIRJAÕPETUS	<p>Kiri kujundustes, kirjastiilid.</p> <p>4. Trükitähtede kujundamise erinevad viisid.</p> <p>5. Tähtedest pilt jt „trikid” šriftiga.</p> <p>6. Ruumiline ja varjuga täht.</p>	<p>Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted.</p> <p>7. Uue šrifti loomine või analoogse tuletamine.</p> <p>8. Šrift raamatus ja plakatil.</p> <p>9. Kalligraafia.</p>
ILLUSIOONID, MÕISTATUSED	<p>4. „Kes tõmbas kala?”, labürint.</p> <p>5. Peitepilt, kaksikpildiga liikumisillusioon.</p> <p>6. Ühtpidi üks, teistpidi teine, mitmetimõistetav a´la Dali vms.</p>	<p>7. Peegeldus + perspektiiv.</p> <p>8. Escheri ruutsüsteem. Animaafilmi põhimõte.</p> <p>8. 3-D efekt. Stereoskoop.</p>
VOLTIMINE	<p>4. Lihtsad põhivormid (laevuke).</p> <p>5. Loomad-linnud.</p> <p>6. Lilled ja lennukid.</p>	<p>7. Voltimistrikid.</p> <p>8. Volditud geomeetria.</p> <p>9. Volditud moodulitest koostatud vormid.</p>
KUNSTIAJALUGU	<p>Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride iseärasused .</p> <p>Kunstiterminid.</p> <p>Julgustavad dekoratiivsed näited:</p> <p>4. Postimpressionistid, fovism ...</p> <p>5. Kubism, juugend, Art Deco ...</p> <p>6. Kauged kultuurid, antiik ...</p>	<p>Kunstiajaloo tuntumad teosed. Kaasaegse kunsti suunad ja teemad. Tehnika arengu mõju kunstile.</p> <p>Kunstniku stiil.</p> <p>Kunsteoste säilitamine.</p> <p>Kunsteos ühiskonna kontekstis:</p> <p>7. Keskajast barokini.</p> <p>8. 19. sajandi stiilid, modernism.</p> <p>9. Protsessuaalne kunst, kunstide süntees – tänapäev.</p>
EESTI	<p>Eesti kunsti suurkujud ja teosed.</p> <p>4. Geomeetiline tikand.</p> <p>5. Lilltikand, sõlg.</p> <p>6. Taluarhitektuur.</p>	<p>Eesti kunsti suurkujud ja teosed tänase päevani.</p> <p>7. Käisekiri, vöökiri.</p> <p>8. Puitpindade kujundus, krähmukirjad jm.</p> <p>9. Ruunikiri ja „salasõnumid”</p>

		rahvakunstis.
DISAIN	<p>Vormi ja funktsiooni seos. Keskonnasõbralik disain. Graafilise disaini kujundusstiilide võrdlemine trükistel, reklaamis, arvutimängudes, veebikeskkonnas ja mujal. Tarbimine.</p>	<p>Disaini liigid. Ergonoomilisuus, sihtgrupp. Moodulsüsteemid. Kunstiga seotud ametid. Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisuus, esteetilisus ja eetilisuus.</p>
DIGITAALNE PILT	<p>Liikumise kujutamine, liikumisillusiooni teke, animatsioonitehnikad.</p>	<p>Digitaalne pilditöötlus, digitaalse pildi kasutamine teistes tehnikates.</p>
MEEDIA	<p>Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.</p>	<p>Isiklik stiil, teatud stiilelementide, kujutamismõtete ja tehnikate teadlik eelistamine. Linnakeskkond. Originaal, koopia, reproduktsioon. Paljundatavus kunstis. Autoriõigus.</p>
ÕPPETEGEVUS	<p>Kunstiürituste, kaasaegse kunsti näituste külastamine. Uurimuslikud ja loovad rühma- ja individuaalsed tööd, koostöö ühise tulemuse nimel. Visandamine ja kavandamine. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine. Digitaalsete tehnikate katsetamine. Filmide, arvutimängude, koomiksitate ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine.</p>	<p>Muuseumide, näituste ja kunstisündmuste külastamine ja arutelud, aineternoloogias kasutamine. Uurimuslikud ja loovad ülesanded, individuaalsed ja rühmatööd. Tulemuse esitlemine. Ideest ja eesmärgist lähtuvalt materjalide, tehnikate ja väljendusvahendite valimine. Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni. Infootsing erinevatest teabeallikatest. Looduslike ja tehiskeskkondade analüüsimine erinevatest vaatepunktidest.</p>

MÕISTED	ÜLDMÕISTED	ÜLDMÕISTED
	<p>Autorikaitse Detail Foto Graafika Illusioon Koopia Originaal Rahvusvahelised värvinimed (nt purpur) Reproduksioon Teos, autor, vaataja Vorm Võltsing Värvide rahvapärased nimetused</p>	<p>Alternatiivkunst Ateljee Avangard Emotsioon Faktuur, struktuur, tekstuur Galerii Harmoonia Koopia Nägemismeel Nähtav valgus, elektromagnetilised lained Nüanss Originaal Spekter Vabakutseline kunstnik Võltsing Värvieelistus Värvussümbolika Värvussüsteemid Värvusteooria</p>
	<p>KOMPOSITSIOONI, KUJUNDUSE MÕISTED</p> <p>Dekoratiivne Dekoratsioon Diagonaal (kompositsioonis) Disain Dramaatiline Dünaamiline Figuraalkompositsioon Figuur Karikatuur Koomiks Kompositsioon Kompositsiooni tasakaal Liikumisasendid Monokroomne Natüürmort, vaikelu Näoproportsioonid Perspektiiv Pildi sügavus, kolmas mõõde Proportsioon Silmapiir Stiliseerima Suurussuhted Žest Vari, langev vari</p>	<p>KOMPOSITSIOONI, KUJUNDUSE MÕISTED</p> <p>Dominant Eksterjäär, interjäär <i>En face</i> Figuraalkompositsioon Foon Horisont Kaader, kadreerimine Koloriit Komplementaarvärvid Küllastunud värvid Langev-, heit-, pool-, omavari Loodusdetail, motiiv Läige Maastikumaal, loodusvaade, motiiv Monokroomne Murtud e tuhmistatud toonid Pagupunktid Panoraam Piiramata pind Rakurss Refleks Sarž Siluett</p>

<p>Õhuperspektiiv</p> <p>DISAIN, ARHITEKTUUR</p> <p>Fantaasia(joonis)-kiri Fassaad Funktsioon Jooniskiri Konstruktsioon Pakend Pinnalaotus Reklaamikunst</p> <p>KUNSTIAJALUGU</p> <p>Ansambel (arhitektuuri-) Galerii Katedraal Koopamaal Kunsti(kultuuri)mälestiste kaitse Kunstiajalugu Keskaja kunst Klassika Lõuend Moodne kunst Massikultuur Realistlik Reljeef Restaureerimine Romantiline Samm Stiil Surrealistlik Tempel (ehitis)</p> <p>VÕTTED</p> <p>Ekliibris Graafika</p>	<p>Stiliseerimine Tsentraalperspektiiv Tuumpunkt, koondpunkt Valgus-vari</p> <p>DISAIN, ARHITEKTUUR</p> <p>Firmamärk, logo Graafiline disain Illustraator Logo, piktogramm Multimeedia Moodul Plakat, afišš, poster Projekt Sisekujundus Siseruumi perspektiiv Stenograafia Videokunst Virtuaal</p> <p>KUNSTIAJALUGU</p> <p>Abstraktne kunst <i>Action</i>, aktsioon Allegooria Arheoloogia Assamblaaz Etnograafia Ilmalik, vaimulik Grafiti Installatsioon Kalligraafia Klassikaline Kontseptuaalne Kunstiteooria, -kriitika, -teraapia, - poliitika Molbert Monumentaalkunst Moodsa kunsti muuseum Obelisk <i>Performance</i> Pühak Realistlik Renoveerimine, restaureerimine Surrealistlik Teatrikunstnik</p> <p>VÕTTED</p>	<p>Stiliseerimine Tsentraalperspektiiv Tuumpunkt, koondpunkt Valgus-vari</p> <p>DISAIN, ARHITEKTUUR</p> <p>Firmamärk, logo Graafiline disain Illustraator Logo, piktogramm Multimeedia Moodul Plakat, afišš, poster Projekt Sisekujundus Siseruumi perspektiiv Stenograafia Videokunst Virtuaal</p> <p>KUNSTIAJALUGU</p> <p>Abstraktne kunst <i>Action</i>, aktsioon Allegooria Arheoloogia Assamblaaz Etnograafia Ilmalik, vaimulik Grafiti Installatsioon Kalligraafia Klassikaline Kontseptuaalne Kunstiteooria, -kriitika, -teraapia, - poliitika Molbert Monumentaalkunst Moodsa kunsti muuseum Obelisk <i>Performance</i> Pühak Realistlik Renoveerimine, restaureerimine Surrealistlik Teatrikunstnik</p> <p>VÕTTED</p>
---	--	--

	<p>Grafiit Keraamika Klaasimaal Kollaaž Konstrueerima, konstruktsioon</p> <p>VAHENDID, TEHNIKAD, MATERJALID</p> <p>Makulatuur Pabermass Pastell, õlipastell Sangviin Tempera Trükipress Tušš</p>	<p>Alusjoonis Frotaaž, grataaž Grafiit Krunn Lametrükk Linoollõige, puulõige Litograafia, lito Lõuend</p> <p>VAHENDID, TEHNIKAD</p> <p>Palett Pigment Reljeef Sangviin Sügav- ja kõrgtrükk Tempera Trafarett, šabloon Õlivärv</p>
--	---	---